

מסורת הש"ס

א) צביצ קמב. ערכין א. ו
 ב) שמחת פיצ"ג. א) גליל
 ג) גליל לז: ערכין א. ג.
 ד) צביצ"ג: דף ע"ז ע"ב
 ה) סנהדרין נו. קד: פה: ה
 ו) מכות יב. ר"ה ח) מכות ס:
 ז) גיטין מא. יבמות ע"א. קדוש
 ח) יבמות לא. ע"ז ח.
 ט) יבמות. וחסות קח: א.
 י) ע"י ערכין א. ג. יבמות
 יא) פה. יבמות סג. א) ע
 יב) ערכין א. ג. ו) נבס"א
 יג) פסוקין. ע"י משרים
 יד) צביצ קמב. ח) מולין
 טו) לה: א.

נורה אור השלם

- [illegible]

מוסף רש"י

וירחלו ובגדלו. אש נפלה ו
ירדוהו וז' ביום יום חזון
אשר נראה לקרובי ביום מותו (ש"ר)
ד"ר א' אשה. ואש כ'
האשה וכו' נהגה משמש
קרקל, רבתי צנעני צנעני
אש אשה (רע"ל כ"ד)
איש אשה. כ' ביה נ' עובר
בעוריה א. עוברין א.
בזמן שהיו קרובים עין
עוריה. פרט להשתבת
(במות א'). סריקא. ריקא
נ' אש קרן קרן א. עובר
נמי פורסל. אש נ' כסן
השפלת השפלת
השתבת וכן נ' אש, חזק
השפלת השפלת ונ' אש
עוריה (ש"ר) ונ' אש
נפלה. עוברין א.
נחל בבכסי האם.
נחל ונחל ונחל
לאקומו בבכסי ביה, דלי מ'
לא חלילי אלה או ידמי
קרובי ביה אש כסן דלון
ננים, אלה נחל בבכסי דלון
אש מהה נ' אש ופילוי א'
נ' ביה נחל נחל נחל
משולחן ממה לחזי מלחי
אש נ' אש, דלי אלה
ידמי לא קרוביה, ולא
השפלת נחל אש ונחל נחל
אש עובר. אש
מהה עובר לא ידמי לא
קרוביה עובר, אש מהה
אש, ונכסיה נ' אש
הנכסין, נ' דלי מ' אש
אש ונ' אש אש אש אש
שמה אש להחזי לחזי מ'
אש מחזו (ש"ר וי' וי')
ב"ב עובר ורע"ל וי'

יוצא דופן פרק חמישי נדה

וְיִוָּחַל וּמִנְחִיל. מִפֶּרֶשׁ בְּגִמְרָא: **רַחֵם** שֶׁלם. מִפֶּרֶשׁ בְּגִמְרָא [ע"כ]:
וְגַבְבָּא אֵשֶׁה. וְאֵשֶׁה כִּי מֵהֵרָא זָכָה וְגו' [וְיִקְרָא טוֹן] וְהִלְךְ קָרָא בְּנִדָּה מִשְׁתַּעֲבִי:
בָּנָה עֶשְׂרֵה יָמִים דּו'. וְאֵשֶׁה כִּי מִזֹּכֵר זֹכֵר דְּמָה [שֶׁם] קָא דְרִישׁ: **אִדָּם**.
 מִשְׁמַע כֻּל שְׂאוּר מִיָּן אִדָּם אִפִּילוּ קָטָן כְּדִמְכִּיז (בְּמִדְבָּר לֹא) וּנְפֵשׁ אִדָּם
 מִן הַדָּם [וְיִבְטְחוּתָם מִשְׁתַּעֲבִי עַל] מִן הַדָּם

נפשות. כל שיש בו נפש: כנעוריה. ושבה אל בית אביה כנעוריה כלומר ואם דומה לימי נעוריה ושבה ואם לאלו לא תשוב: קראי אחרון. דמרייהו דצריכי: אלא מתניסין. מנדקט יום אחד ולי נקט עובר דוקא נקט: אחר רב שש. האי פוסל לז' אלא קאי אלא אעבדי קאי והכא צדיק שהיו לו שתי נשים וכו': אחס גרושה. שהיתה גרושה ועבר ונשאה: ויש לו צנים משאינה גרושה. והן כהנים כשרים ועבדים שגפלו להן צירוסה אוכלין בתרומה צביצין דכתיב (ויקרא כג) וכהן כי יקנה נפש קנין כספו וכו': ויש לו בן יום אחד מן הגרושה. ויהוא חלל ואינו ראוי לכהונה ויש לו חלק בעבדים ופוסל את כולן מן התרומה שאין אנו יודעין לצדור מי מגיע לחלקן. ודוקא בן יום אחד דראוי לירושא אבל כל זמן שלא נולד אוכלין כולן דאין זכיה לעובר: ואופוקי מדר' יוסי דאמר. במסכת בימות צפרק אלמנה לכהן גדול (דף סז.)

יֵשׁ לֹו זְכוּיָהּ וּחְפִּילוֹ הוּא צִמְעִי
 אֲשֶׁה זֶרֶה הַכֶּסֶרֶה לְכַהֲנָה פּוֹסְלָהּ
 וְדִקְסָכֶר כֹּל זֶמֶן שֶׁהוּא צִמְעִי זֶרֶה זֶר
 הוּא וְכֹל שָׁכֵן הֵאָז דְּצִמְעִי גְרוּשָׁה הוּא
 וְחֻפִּילוֹ כְּשִׁינֵל לֹא יֵהָ רָחוּ: **לֵאחֲזוּ**
מֵהָ אֶבֶד: דִּהָ אָחִין יִירוּשָׁה אֵלֶּה לְקְרוֹבִין
 הָאֵלֶּה: **זֶה צִנִּי מִצִּבּוֹר לִירֵמָי:** אֲפִי
 מְחִיבֵנָה לִיָּה כִּמְאֹן דְּלִיתֶיהָ יִרְמִי לֵאחֶר
 מִיֵּיתָת אֲחִיהָ וְחִיָּהוּ מֵאִי אֲהִי:
וְנוֹחַל בְּנִכְסֵי הָאֵם: אֵם מֵמָה אָמֹו
 בְּצִיּוֹם שְׁנוֹלֵה הִרִי הוּא יִירוּשָׁה וְכִשְׁמַת
 הוּא בָּאִין אֲחִיו מֵאֲבִיו וְיִירוּשָׁין יֵימֵנו
 נִכְסֵי אָמֹו דֵּהָ לֹא נִחַל הוּא שְׁקִיל
 לִיָּה קְרוֹבִי הָאֵם דָּבֵן נִחַל אֵם אָמֹו.
 אֲבָל הָאֵם אִינָה נִוְחַלֶּת אֶת צִנָּה וְכֹל
 שָׁכֵן קְרוֹבִי הָאֵם שָׂאִין נִוְחֵלִין אֹתוֹ
 וְדִכְתִּיב **(בַּמִּדְבָּר ה')** לְמִשְׁפְּחוֹת לְצִית
 אֲבוֹתָם מִשְׁפַּחַת הָאֵם אִינָה קְרוּיָה
 מִשְׁפַּחָה: **אֲבָל עֹוֶבֶר:** שְׂצִמְעִיָּה
 אֵם מֵמָה מְעֻבֶּרֶת אִינוּ נִוְחַל
 לְהִנְחִיל אֶת קְרוֹבִיו מִן הָאֵלֶּה:
 בְּקֶבֶר

ומנחיל: נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחיו מאביו א
בעי מיניה לירתי^ט אמר רב ששת^י נוחל בנכסי האם להנח
בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מ"ית ברישא י

מסוס דחלינן שמה כבר בשעת אכילת העבדים מזה העובר בצטן ו
 (ב"ב קמב.) דפריך לרב ששת מהך דבן יוס' א' נוחל ומנחיל אבל עובר ל
 המקשה דע"כ נריך לומר דמשני רב ששת דאי לאו הכי תקשה ליה
 כמר בריה דרב יוסף ששמעט בחלק כבורה אבל עובר לא ולא מש
 רב ששת נוחל את האם להנחיל לאחיו מן האב אך היה סבור ד
 דערבין (דף ט.) דאמר שמואל אשה שיצתה ליהרג מביין אותה כנגד ה
 ליה מהא דלי יוס' אחד נוחל אלהא ודל מת תחלה הוה מלי לשנ
 דנחל ליה לאוקמי מילתא דרב ששת דאמר הכא אידי מיית דב
אידי מיית ברישא. והא דמנן צפ' בהמה המקשה (חולין דף עז.) דב
 דערבין (דף ט.) והא דאמר גמי בהשוחט ^מ בחמה אמה והט

רמב"ם דעק' הולד' ללא' אז לא מיי' דאמ' שמואל' זיל' פ' ומוציא' הולד' וא"ת' אם' כן' עובר' נחל' ומנחיל' בישה' על' המשכ' ליה' דנחל' ומנחיל' אכל' עובר' לא' פסיק' ליה' ומיהא' בן' יום' אחד' על' המשכ' עד' שי'א' ראש' דמטו' במסכת' אהלות' פ"ז' (משנה' ו') ומ'

אמר שחמשתם חלקה ברורה ארל עורר לא רלאו מעמא דולדו לו אלא משום דאין לו זריה א

בנעוריה פרט למעוב
לה עיין עליה
(לה:) חליצת מעוברת מאין לו
ההמתן אם יהיה ולד של ק

6 ונוחל ומנחיל 7 והורגו חייב 8 והרי הוא
 לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם: גמ'
 מנהני מילי דת"ר אשה אין לי אלא אשה
 בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה: בת י'
 ימים לזיבה: מנא ה"מ דת"ר אשה אין לי אלא
 אשה בת י' ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה:
 תינוק בן יום אחד כו': מנא הני מילי דת"ר
 איש איש מה ת"ל איש איש לרבות בן יום
 אחד ששטמא בויה דברי רבי יהודה רבי
 ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר
 אינו צריך הרי הוא אומר והוב את זובו לזכר
 ולנקבה לזכר כל שהוא בין גדול בין קטן
 לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם כן
 מה ת"ל איש איש 9 דברה תורה כלשון בני
 אדם: ומטמא בנגעים: דכתיב אדם כי יהיה
 בעור בשרו 10 אדם כל שהו: ומטמא בטמא
 מת: דכתיב ועל הנפשות אשר היו שם
 נפש כל דהו: וזוקק ליבום: דכתיב כי ישבו
 אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה אחת
 בעולם: ופותר מן היבום: 11 וכן אין לו אמר
 רחמנא והא אית ליה: ומאכיל בתרומה:
 דכתיב ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו קרי ביה
 יאכילו בלחמו: ופוסל מן התרומה: 12 ורע אין
 לה אמר רחמנא והא אית לה מאי איראי ורע
 אפילו עובר נמי דכתיב כנעוריה 13 פרט
 למעוברת צדיכי דאי כתב רחמנא ורע אין
 לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי
 גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא
 חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה
 ואי כתב רחמנא כנעוריה משום דמעיקרא
 גופא סריקא והשתא גופא מליא אבל הכא
 דמעיקרא גופא סריקא והשתא גופא סריקא
 אימא תיכול צדיכא קראי אתרוין אלא
 מתניתין מאי איראי בן יום אחד אפי' עובר
 נמי אחר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי
 נשים אחד גרושה ואחת שאינה גרושה ויש
 לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד
 מן הגרושה ידפוסל בעבדי אביו מלאכול
 בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי 14 דאמר עובר נמי
 פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא: נוחל
 ל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאבודה לירתי ואי
 נוחל בנכסי האם להנחיל לאחיו מן האב ידוקא
 דהוא מיית ברישא ואין הבן יורש את אמו
 בקבר

עבדים מִתּוֹת הַעֲבוֹדָה בְּצִוּן וְלִית לֵיהּ זְכוּיָהּ: **וְאִי בְּעִי מִי**
אִי נִחוּל וּמִנְחִיל אֲבָל עֹבֵד לֹא וּמִשְׁנֵי נִחוּל אֶת הָאֵם לְהַנְחִיל
 וְזֶה דָּלִי לֹא הִכִּי תִקְשָׁה לֵיהּ אִי בְּעִי מִינִיהּ לִירוֹת אִי בְּעִי
 רֵה אֲבָל עֹבֵד לֹא וְלֹא מִשּׁוֹם וְיִלְדוּ לוֹ אֲלֵל מִשּׁוֹם דְּעֹבֵד
 מִן הָאֵם אֲךָ הִיא סְבוֹר דְּלֵאִי מִייתָא בְּרִישָׁא וְקֹאמֶר ע
 לְהִירָג מִכּוּן אוֹתָהּ כִּגְדִי הָרִיוּ אֲבָל כְּדִי שִׁימוֹת הוֹלֵד תִּת
 מִתּוֹת הָאֵם הוּא מִזִּי לְשִׁנְיִי אֲבָל עֹבֵד לֹא לִימוֹר שְׁמִיתָ
 לְאִמֶּר תִּתָּא אִיֹּה מִיית בְּרִישָׁא אֲלִיבָא דְּשִׁמְעָל וְלִחְלָק

וְהָיָה הַמִּקְשָׁה (חולין 97 ע"ד). הַשׁוֹחֵט אֶת הַזֶּהוֹמָה וּמֵאֵל זֶה בֶּן
הַשׁוֹחֵט ^א בְּמַתָּה אִמָּה וְהָדָר יִלְדֻתָּהּ הֵינּוּ נִמִּי כְּשֶׁנֶּחֱרָגוּ
כְּדֹאמֵר שְׁמוּאֵל שִׁילָה פ"ק דֵּעֲרִינן (97 א'). יִשְׁבֶּה עַל
וּמִנְחִיל יִשְׁבֶּה עַל הַמִּשְׁבֵּר וּמֵתָה מַחֲלָה ^ב לְדָחִין הַכִּי
אֵל לִיָּה וּמֵיָּהָ בֶּן יוֹם אֶחָד הַסּוֹרֵג חֵיִב דִּקְתָּנִי אֲבָל
בֵּית אֶחָלוּת פ"ו (מַשְׁנֵה ו'). וּמֵיָּמִית לֵה בִּפְרָק בֶּן סוֹרֵר וּמוֹטוֹ

יִלְדוּ לוֹ אֶלֶּא מִשּׁוּם דְּאִיזְ לוֹ זָרִיחַ א"ו הוּא יֵדַע שֶׁפִּיר רָמּוֹ שֶׁמִּפְרִשׁ בֶּרֶךְ שִׁשּׁוֹם

מד.

עין משפט
גר מצוה

■ א מיי' פ"א מהל' נחלות
הלי"ג וע"ש סמוג עשין זו
טוש"ע חו"מ סי' רעו סעיף
ה:

סא ב מיי פ"צ מהל' רוח
הלכה ו:
סב ג מיי פ"ח מהל'
תרומות [הל' ל"א]
והל"ב:

סג ד מיי' שס הל"ד [וברב
אלפס פ"ח דצ"ב דף
ריא]:

סדר ה' מ"י פ"א מהל' נחלות
הל"ג וע"י צהשגות
ובמ"מ סמג עשין לו טוש"ע
חז"מ ס"י רעו סעיף ה [וצר
אלפס שס]:

סה ו שם צהג"ה:
 סו ז מ"י שם הלי"ג סמג שם
 טוש"ע שם [וצרצ אלפק
 שם]:

תום' הרא"ש

בנקודות פרט למעבורת.
ותימה תיפול לו מרוד
אין לה שום עלילה
אין דפסלנין בירוש השולץ'
החליצת מעברות מאין לו
שום עליו וייל דהתם אל
קאמ ארץ וייל דהתם אל
ויבא הורד לידן בן קימא.
אין מטר חלל כן שיהא
מעברות הארץ נמי
אסור שמתנין מלאכלב עד
איתראם אין והולד וייל
מעברות אכל אל מפסלס
והורדוהו לקלות עליה נמי
אין בכח שיש לו שתי
נשים. חזיה כיון דתארי
וכבני דסכרי דעבור אין לו
קצותן קצארינן דאפוקי
מ'ו יוסי א"כ מצי לה
ל' נשים חלל אל לממר
באשת אחת גורשה ואין לו
אחד פסל דדוקא בן יוס
אחד פסל דאין עובר אל
האכלב כשכיל כל השפחה
רובן כדאיתא בבימות פ'
אלמה עוד הקשה ח"ד
דכתיב דבם יו שמת חזא
לרב ששת דאמא המזכה
לעבור נקד ממתינין דרב
הוא נחל נחל ומנחל
אכל אל עובר ומשעי חזא
מציא בירוש דמספא חזא
והכא דאפרין מספא חזא
למפרין מרד רשע אל
הוא שש לשוניו חלל וכן
פירכא אחריתי מיתרצ
כדאמרי קמיתא רב שש
דמוק' לה בכח שיש לו
שתי נשים לעטמיה דאמא
הוא עובר אית חל וזיכיה.
אין דאמרי רב דרב
אינו פסל משום הורד
זכרם מיעוטא ור' יוחסי
דאמרי דעבור פסל חזא
למיעוטא וזשתא אצטרין
לאקומיבן שיש לו שתי
נשים וכן ב' גנים משתיה
גורשה דאי אין לו אל
עובר חזא גורשה אלא
אשר פסל חזא דאין זכר
אין קבא וכו' בגניסין
ואין למשתא וכותבנא
דאמרי עובר אית חל יכיה.
אמר רב ששת נחל בנסין
האם. ב' יו שמת ר' יוחסי
לרב ששת דאמא המזכה
לעבור [קתן] ממתינין
דקתיב בן יוס אחד אלא
עובר אל ומתרח בן ששת
הוא דפרוורסא דמתנין
בדמיה. ותימה מה
היה שם סברת המקשה
דבאר' ב' שש קישק' פי
דבאר' כשריף חזא אלא
ב' מניה ליתרן א' בעי
מאבאר ליתרן וייל ממשע
אין לפרוורסא דמתנין
ששתה בסכין לאחא א' אלא
אין ויהי בשעת מיתה
וקמ' לרבן יוס אחד חזא
וייהא עובר אל לרב
אין דפרוורסא דמתנין
אין דמפרסא חזא דמתנין
לאחין מן האב נכסי אלא
אכל עובר אל משום דלא
היה קרב ששת משום גורחל
ונתחיל חזא מילה אלא

מעשות דעורר איז לו זריה.